

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ**

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда



Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда



Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості
освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасни-
ків.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Кошельник Олена Леніанівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри нормальної та патологічної
клінічної анатомії,

СТВОРЕННЯ ТА ПЕРЕРОБКА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У СВІТЛІ НОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Одеський національний медичний університет

Безпосередня розробка та переробка навчально-методичних матеріалів потребує певних знань та значних витрат часу. Вибраний навчальний матеріал має бути адаптований до умов освітнього процесу з урахуванням рівня підготовки здобувачів вищої освіти та їх можливостей щодо засвоєння запропонованої інформації. При цьому найбільш складною є діяльність викладача, яка полягає у здійсненні аналізу його змісту з метою остаточного відбору навчального матеріалу, необхідного для створення методичних розробок. Мета такого аналізу полягає у визначенні прийомів, способів та форм репрезентації обраного змісту навчального матеріалу, спрямованих на подолання труднощів його розуміння та засвоєння студентами.

У ході аналізу навчального матеріалу реалізуються такі функції: виявлення та подолання труднощів розуміння та засвоєння здобувачами нових знань, умінь та навичок; конструювання діяльності здобувачів з оволодіння новою системою понять та способів діяльності.

Викладачеві, який створює методичні матеріали, необхідно вибрати засоби, методи та форми навчання, для реалізації яких необхідне знання низки дидактичних умов: структура та логіка змісту навчального матеріалу з конкретної теми заняття; навчально-пізнавальний потенціал учнів (знання опорних понять, рівень розвитку мислення); можливості викладача (попередній досвід роботи, знання закономірностей процесу навчання, вміння управляти пізнавальною діяльністю учнів); матеріально-технічне забезпечення дисципліни, що вивчається [1].

Тобто продуктом аналізу навчального матеріалу є дидактично редагований та методично оброблений навчальний матеріал, представлений у формі методичної розробки.

Оформлення методичних вказівок за кожним видом навчальних занять здійснюється відповідно методичних рекомендацій до складання та оформлення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у Одеському національному медичному університеті [2].

Зміст аналізованої роботи включає практичну реалізацію наступних обов'язкових заходів: створення виконавцем рукописів методичних вказівок за видами навчальних занять заданої теми; рецензування рукописів викладачами, які володіють високим методичним рівнем, компетентними у змісті навчального матеріалу, що розробляється; усунення зауважень рецензентів та доопрацювання навчально-методичних матеріалів відповідно до їх рекомендацій; обговорення доопрацьованих матеріалів на засіданні кафедри; внесення до матеріалу змін та доповнень відповідно до побажань, висловлених на засіданні кафедри; остаточне оформлення методичних розробок згідно зразкам, їх роздрукування та брошурування; затвердження навчально-методичних матеріалів завідувачем кафедри.

Таким чином, обов'язкове виконання всіх організаційно-методичних заходів створення матеріалів дозволить розробнику створити (написати і оформити) відповідні вимогам, що висувуються, навчально-методичні матеріали, використання яких забезпечить викладачеві якісну підготовку до занять та ефективно їх проведення [3].

Аналіз успішності та якості підготовки здобувачів вищої освіти може призвести до переробки (удосконалення) навчально-методичних матеріалів. Удосконалення навчального матеріалу можливе шляхом усунення недоліків, більшість з яких виявляються в ході дослідження та узагальнення результатів, отриманих випускниками вишу у період освітнього процесу.

Аналіз успішності та якості підготовки здобувачів є однією з необхідних умов забезпечення професійної навченості випускників вузу, що відповідає кваліфікаційним вимогам. Результати аналізу успішності та якості підготовки використовуються для розробки заходів щодо більш істотного вдосконалення освітнього процесу, що може стосуватися переробки навчального плану, навчальних програм дисциплін, тематичних планів дисципліни та навчально-методичних матеріалів усіх чи більшості їх тем.

Послідовність переробки може бути різною залежно від характеру та обсягу змін, що вносяться до змісту освітнього процесу, і доповнень, а також від того, переробку яких документів і в якому масштабі вони торкаються. Слід зазначити, що право внесення відповідних змін та доповнень

має навчальний заклад. У цьому можна виключати і додавати дисципліни як базової, і варіативної частин основної професійної освітньої програми, якщо забезпечується виконання встановлених державним освітнім стандартом вимог до її освоєння. Стосовно цієї ситуації розглядаються особливості розробки методичних матеріалів дисциплін, за змістом фактично які у навчальний план рахунок виключення раніше існуючих. Найчастіше можливе навіть збереження назви дисципліни, її тематики, обсягу навчального часу, що виділяється на вивчення, його розподілу за видами навчальних занять, форм поточного та проміжного контролю.

Найбільш складним етапом роботи над методичними вказівками є визначення його змісту та насамперед у рамках навчальної дисципліни. Необхідність повного обліку вимог у конкретних заданих темах, обмежених цілком певним обсягом навчального часу, призводить до виникнення об'єктивних труднощів, як в умовах надлишку обов'язкової інформації, і за її недостатності. Якщо перевищення навчального матеріалу можна перенести на самостійну роботу або ліквідувати через малу значущість, то його брак вимагає перерозподілу навчального часу між темами дисципліни.

Удосконалення змісту навчальних матеріалів викликає необхідність уточнення послідовності переробки. Для зазначених раніше умов вона представляється так: — визначення змісту тем, що відповідає вимогам освітньої програми; — диференціація навчального матеріалу на навчальні питання та їх формулювання; — оформлення методичних розробок за видами навчальних занять для кожної теми дисципліни; — розробка тематичного плану вивчення дисципліни, що містить перелік навчальних питань, організаційно-методичні рекомендації викладачам щодо проведення та матеріально-технічного забезпечення кожного навчального заняття; — доопрацювання навчальної програми, а саме: приведення її змісту у відповідність до навчального матеріалу розробок за видами занять; уточнення переліку основної та додаткової літератури, а також ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі Інтернет, необхідні для освоєння дисципліни; — формулювання методичних рекомендацій викладачам та вказівок для здобувачів вищої освіти; — оформлення навчально-методичного комплексу дисципліни для її повного освоєння [4].

Результати корекції організації та методики навчально-виховного процесу відображаються в методичних матеріалах кафедри. Перероблені таким чином, вони дозволять досягати необхідної якості освіти.

Список літератури

1. Концепція освітньої діяльності Одеського національного медичного університету на 2020–2025 р. р. URL : <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Koncepcija-osvitnoi-dijalnosti-ONMedU.pdf>

2. Методичні рекомендації до складання та оформлення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті URL : <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11553/Marychereda.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

3. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів наукових та навчальних видань викладачів і студентів УДПУ / уклад. О. О. Ярошинська. Умань : ПП Жовтий, 2010.

4. Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів URL : <http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/dovidnik-nmz.pdf>

Кравченко Тетяна Юріївна,

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри педіатрії № 3
з післядипломною підготовкою

Лотиш Надія Григорівна,

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри педіатрії № 3 з післядипломною
підготовкою

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНТЕРНІВ-ПЕДІАТРІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Одеський національний медичний університет

Програма підготовки інтернів-педіатрів передбачає закріплення і поглиблення знань, отриманих під час навчання на 1–6 курсах медичних ЗВО. Професійна післядипломна освіта повинна служити забезпеченню практичної охорони здоров'я кваліфікованими кадрами, що уміють адаптуватися до обстановки, що постійно змінюється, здібними до безперервного вчення.

Практично-орієнтоване навчання в інтернатурі формує у майбутнього фахівця вміння правильно використовувати фундаментальні

Кошельник Олена Леніанівна СТВОРЕННЯ ТА ПЕРЕРОБКА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У СВІТЛІ НОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ	110
Кравченко Тетяна Юріївна, Лотиш Надія Григорівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНТЕРНІВ-ПЕДІАТРІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	113
Кривенко Олександр Іванович, Капустник Володимир Валерійович ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРВИННОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЛІКАРЯМИ-ІНТЕРНАМИ В ПЕРІОД ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	115
Krushynska Tetiana Yuriiivna, Sharun Alesia Vitaliivna MEDICAL STUDENT'S PROSPECTIVE REFLECTION ON STUDYING MICROBIOLOGY	119
Ковров Анатолій Володимирович, Ажаман Ірина Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ COVID-19 ТА ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ.....	123
Кулачинський Микола Миколайович ВИБІРКОВІ ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇХНЄ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ МЕДИКА ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ОСОБИ	125
Курило Валерія Олександрівна, Юфименко Вікторія Георгіївна КОМУНІКАТИВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТА-СТОМАТОЛОГА ЯК ПЕРЕДОСНОВА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	129
Лазуренко Вікторія Валентинівна, Старкова Ірина Володимирівна, Тіщенко Олександра Миколаївна, Старкова Віолетта Дмитрівна ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СТУДЕНТАМИ — ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ЗАСВОЄННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ	133